

Nieuwsbrief

December 2020

Inhoud

- Contributie over 2020
- Nuttige erfbewoners
- Op excursie in De Zumpe
- Rasterwerk Kevelaer
- ALV en afscheid Evert
- Verhuizing Munstermanstraat

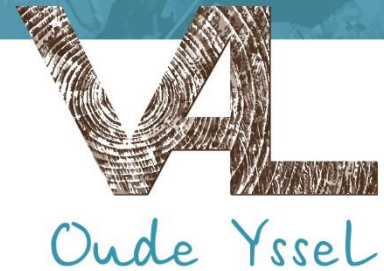
Contributie over 2020

Onze administratief medewerkster, Ursela, gaat de contributie weer innen. Door omstandigheden zijn we dit jaar een maand later. Van deze contributie houden we de vereniging draaiende, ondersteunen we projecten en geven we voorlichting en PR.

Voor leden die een machtiging afgegeven hebben, wordt het bedrag rond 15 december afgeschreven en de anderen krijgen een factuur. Wilt u toch liever een machtiging afgeven, dan kunt u dit doorgeven aan Ursela via: 0315 – 63 00 02 of via uditters@val-oudeijssel.nl. Zij zal u dan de machtigingsformulieren opsturen.

De contributie bedraagt € 30,00.

Nuttige erfbewoners

Dit jaar starten we een project om vanuit de winstbestemming 2019-2020 een bijdrage te leveren aan het opstellen van erfinrichtingsplannen én de uitvoering daarvan. Samen met agrarisch-actieve boeren, die lid zijn van de VAL, willen we de biodiversiteit op hun boerenerven vergroten waardoor meer nuttige erfbewoners een plek krijgen.

Dit betekent niet alleen het plaatsen van een aantal nestkasten voor erfvogels, ook het realiseren van een gevarieerde erfbepanting maakt daar deel van uit. Het ophangen van nestkasten heeft immers alleen effect als er ook veilige plekken aanwezig zijn om in te schuilen (zoals hagen of vogelbosjes). Of bomen voor roofvogels als steenuil en torenvalk van waaruit ze de omgeving kunnen observeren voor mogelijke prooien (muizen). Daarnaast bieden groene elementen op het erf het hele jaar extra voedsel (insecten, bessen, noten en zaden) voor deze nuttige erfbewoners.

Erfvogels die in een nestkast broeden (holenbroeders) zijn onder andere huismus, ringmus, koolmees en pimpelmees. Voor de huiszwaluw, boerenzwaluw, steenuil, kerkuil en torenvalk zijn speciaal aangepaste nestkasten verkrijgbaar. Ook voor vleermuizen kunnen kasten worden opgehangen waarin ze op de dag slapen of zelfs hun winterslaap in kunnen houden.

Erfvogels zijn stuk voor stuk erg nuttige dieren op een agrarisch bedrijf. Zij ruimen veel vliegen, enorme hoeveelheden muggen (zwaluw zo'n 9.000 stuks per dag), rupsen, kevers, engerlingen, spinnen en andere geleedpotigen op. De torenvalk en kerkuil eten elke dag tientallen veldmuizen, spitsmuizen en woelmuizen. De steenuil eet naast muizen ook veel mest- en meikevers. Een vleermuis moet om te overleven per nacht een kwart tot een derde van zijn lichaamsgewicht aan insecten eten. Voor één vleermuis betekent dit per nacht zo'n 3.000 muggen, motten, nachtvlinders en kevers.

Daarnaast kan gedacht worden aan het plaatsen van een insectenhotel voor nuttige insecten zoals de solitair levende bijen, die nodig zijn voor het bestuiven van onze fruitbomen en andere gewassen.

De VAL dekt de kosten van het maken van het erfinrichtingsplan, waarbij van de deelnemers een eigen bijdrage van € 200,- wordt gevraagd. De VAL zal vervolgens 50% van de kosten van de realisatie vergoeden (tot een maximum bedrag per erf). Er zijn middelen beschikbaar voor ca. 10 erven. De VAL Oude IJssel zal agrarisch actieve bedrijven hier apart voor benaderen. **Het vergroten van de biodiversiteit op het eigen erf draagt bij aan het vergroten van de ecologische meerwaarde van ons prachtige landschap als geheel.**

Samen maken we ons landschap mooier!

Stimulering nuttige erfbewoners

Toelichting op een erfinrichtingsplan

Hiernaast het erf van een agrarisch bedrijf, met nagenoeg geen erf aankleding. Erfvogels als mussen en mezen zullen hier niet op zoek gaan naar voedsel, door het ontbreken van schuilgelegenheden.

In de situatie hieronder is nestgelegenheid en een aantal groenelementen toegevoegd, waardoor er een gunstige leefomgeving ontstaat voor deze nuttige erfbewoners.

nestkast steenuil in zomereik

insectenhotel voor solitaire bijen

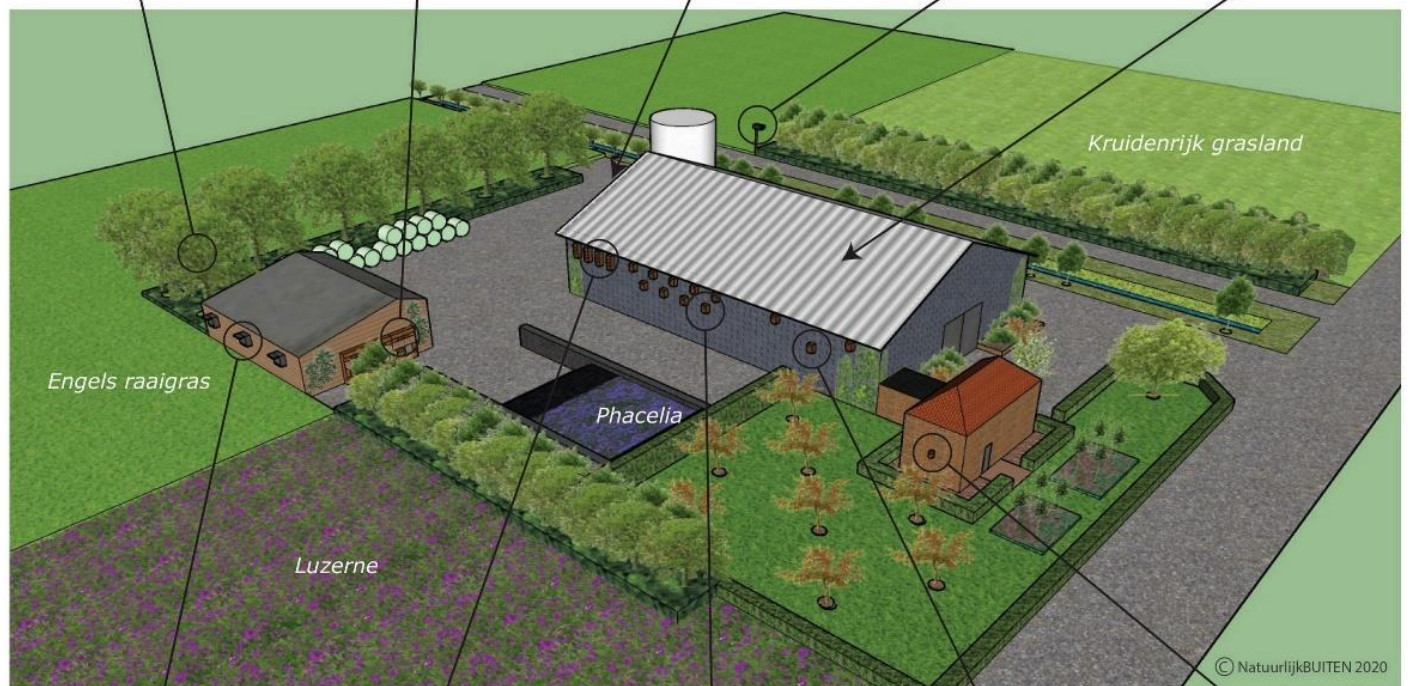
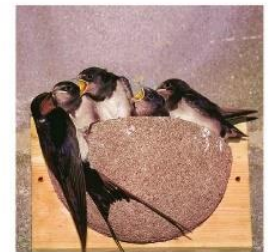
nestkom huiszwaluw onder windveer

nestkast torenvalk aan paal

nestkom boerenzwaluw in stal

© NatuurlijkBUITEN 2020

vleermuizenkast

nestkasten voor de huismus

nestkast voor de ringmus

nestkast voor kool- en pimpelmees

nestkast voor de gekraagde roodstaart

Op excursie in De Zumpe

Dit jaar hebben we onze leden de mogelijkheid geboden mee te gaan op excursie naar het natuurgebied De Zumpe, nabij Doetinchem. Zaterdag 5 september was het zover. Afsgesproken werd op de parkeerplaats bij sportpark Groenendaal aan de Badweg, achter het stadion van de Graafschap. Voor deze excursie was veel belangstelling en er hadden zich ruim 30 personen opgegeven. In verband met de RIVM-regels t.a.v. Corona konden we slechts 2 groepen van max. 15 personen mee laten gaan. Voor deze excursie hadden we André Jansen gevraagd om ons rond te leiden, hij is ecohydroloog bij de Stichting Bargerveen in Nijmegen en nauw betrokken bij de inrichting en ontwikkeling van natuurgebied De Zumpe.

Wist u overigens dat De Zumpe één van onze oudste natuurgebieden in Nederland is? In 1914 kocht afdelingslid van de KNNV Doetinchem, Dhr. Tenkink, tevens burgemeester van Doetinchem, langs de Slinge 3,5 hectare drassige percelen. Een jaar later nam de afdeling dit voor fl. 1100,- van hem over. De Zumpe bestond toen uit moeras, elzenbroek en blauwgrasland met onder andere het nu zeer zeldzame parnassia. Het gebied kent in zijn honderdjarig bestaan een bewogen geschiedenis, het was zowel een lust als een last voor de afdeling. Aanvankelijk wilde men er een soort hortus van maken en het gebruiken voor het kweken van planten en proefnemingen daarmee. Tijdens de Eerste Wereldoorlog moest op last van de regering het grasland gescheurd en als landbouwgrond gebruikt worden. Dat werd een fiasco, het is veel te nat om er haver te telen. Terug dus naar grasland, maar beheer en onderhoud kostten geld en tijd. Men plantte populieren langs de rand, waar van het hout klompen werden gemaakt, dat leverde in ieder geval toen geld op.

Foto: Ecohydroloog André Jansen vertelt over de ontstaansgeschiedenis van De Zumpe (foto Rob Geerts)

VAL

Oude Yssel

André Jansen was er samen met zijn vrouw Ella de Hulla, tevens ecooloog en directeur van de St. Bargerveen waar André Jansen aan verbonden is. Zij weet ook heel veel van het gebied en was bereid om de 2e groep onder haar hoede nemen. André begon als inleiding op de excursie ons eerst te vertellen hoe het landschap waarin De Zumpe ligt was ontstaan, belangrijk om te begrijpen waarom het gebied qua waterhuishouding zo bijzonder is en waarom bepaalde maatregelen genomen zijn. Als auteur van het inrichtingsplan voor De Zumpe, waarin een hydro-ecologische systeemanalyse is gemaakt, weet André als geen ander hoe de bodem en de bijzonder waterhuishouding van het gebied in elkaar steekt. Gewapend met grondboor en rugzak gingen beide groepen gescheiden onder een fijn nazomer zonnetje het gebied in.

Het gebied is zeer afwisselend en op verschillende plekken werd stil gestaan waar zowel André als Ella hun verhaal deden t.a.v. flora en fauna, maar in het bijzonder de bodem en de waterhuishouding. Wat de aanwezigen duidelijk werd gemaakt was dat de vegetatie veel vertelt over de heersende abiotische omstandigheden, zoals kalkrijkdom, grondwaterstand en bodemvruchtbaarheid. Op een aantal plekken werd de bodemopbouw bekeken door met de grondboor de grond laag voor laag te ontleden. De kleur en het organische stofgehalte zeggen veel over de opbouw en de hydrologie. Zo werd met zoutzuur door André aangetoond dat de grond plaatselijk zeer kalkrijk was, hetgeen duidt op kalkrijke kwelsituaties. Deze omstandigheden zijn zeer waardevol omdat die zeer kansrijk zijn voor de ontwikkeling van bijzondere vegetaties. Zo werd tijdens de excursie in de oever van een poel het zeldzame bruin cypergras aangetroffen, een leuke vondst. Na 2 ½ uur waren we terug bij de parkeerplaats en keken we terug op een zeer mooie en boeiende excursie die ook nog eens zeer leerzaam was. Als afsluiting werd buiten op het terras van 't Onland nog een tijdje nagepraat.

Foto: Bruin cypergras

Het natuurgebied De Zumpe, zoals het er nu bij ligt, is een aanwinst voor de streek. Het heeft echter veel tijd en overleg gekost met omwonenden en boeren om zover te komen. Duidelijk is wel dat het belangrijk is om de omwonende te betrekken bij de planvorming, alleen dan hou je draagvlak en kom je tot mooi resultaat, waarvan De Zumpe een mooi voorbeeld is.

Rob Geerts

Rasterwerk Kevelaer

Rondom de zandwinningsplas Grotendonk in Kevelaer (Dld) gaan diverse terreinen begraasd worden. We hebben daarom afgelopen zomer in opdracht van Kieswerk Grotendonk in Kevelaer ruim 800 meter schapenraster mogen plaatsen.

Het Kieswerk Grotendonk is onderdeel van Netterden Zand en Grind, waarvoor we al vele jaren werkzaamheden uitvoeren op de natuurterreinen rondom de plassen in Netterden.

We zijn Netterden Zand en Grind erkentelijk voor de werkzaamheden die we voor hen mogen uitvoeren. We hopen dat deze samenwerking nog lang mag duren.

ALV en afscheid Evert Kock

Dit jaar hebben we, anders dan we gewend zijn, geen algemene ledenvergadering (ALV) kunnen houden. De leden hebben de stukken digitaal of per post ontvangen. Bij een aantal agendapunten konden de leden een reactie of goedkeuring geven.

Er zijn geen reacties binnen gekomen en dat betekent dat het boekjaar 2019/2020 met goedkeuring van de leden kan worden afgesloten.

Dat betekent ook dat Koen van Schriek is herkozen als bestuurslid en dat Theo Nieuwenhuis ons bestuur komt versterken. Verderop in deze nieuwsbrief zal Theo zich voorstellen.

Theo volgt Evert Kock op als bestuurslid.

Evert heeft besloten om na 3 jaar te stoppen als bestuurder van de VAL. Drukke werkzaamheden en de afstand tot het werkgebied van de VAL waren redenen om niet nog een termijn te blijven. Als relatieve buitenstaander had Evert vaak een andere en verfrissende inbreng binnen het bestuur.

Evert, bedankt voor je tijd en inzet in de afgelopen 3 jaar.

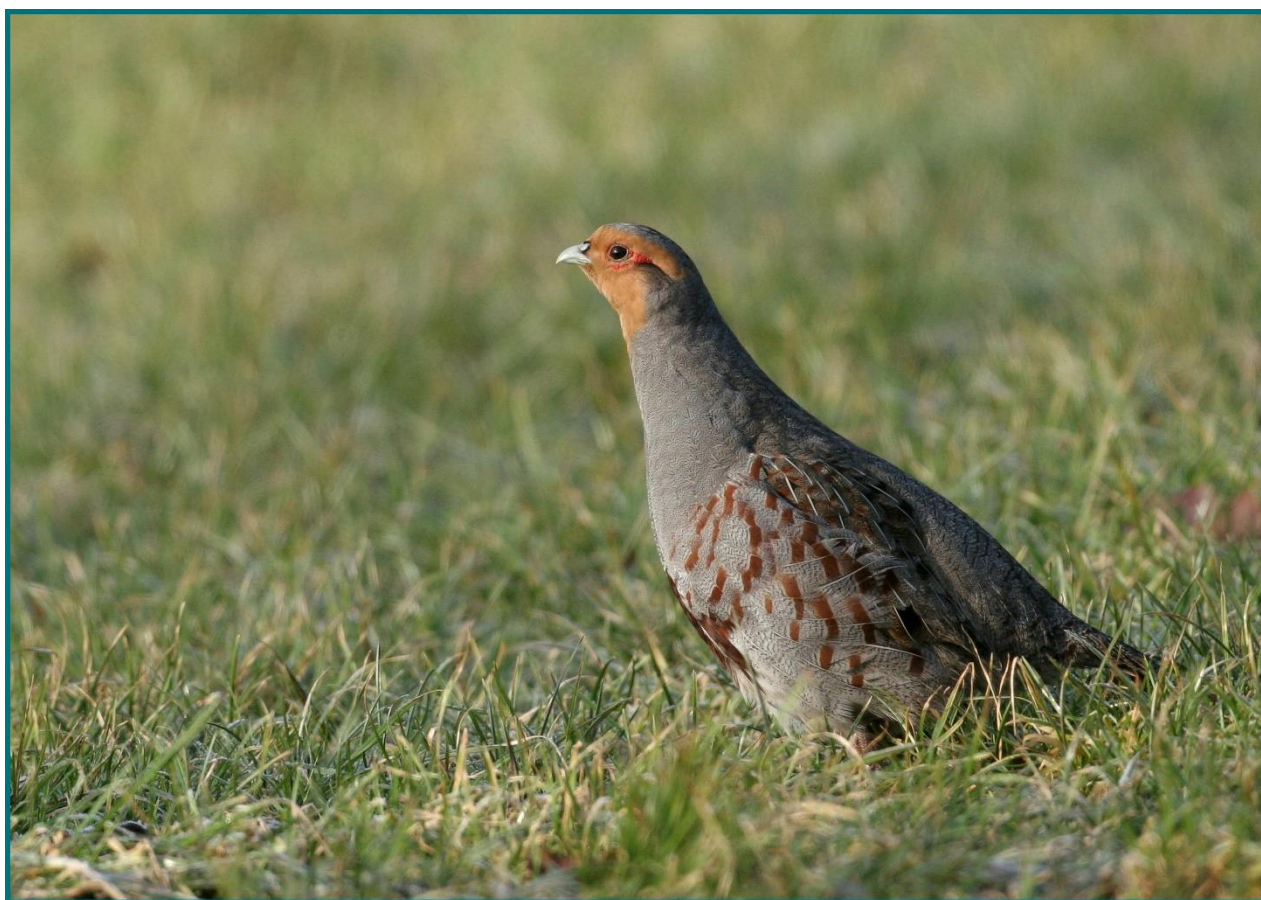
Patrijzenproject Didam

VAL Oude IJssel is afgelopen jaar gestart met een 2-jarig akkerrandenproject rond Didam. Rond Didam zijn nog flink wat patrijzen aanwezig en met de aanleg van akkerranden proberen we het leefgebied voor deze akkervogel te verbeteren. In 2020 zijn we begonnen met 12 akkerranden/-blokken met een totale oppervlakte van 4,3ha. Graag willen we dit in 2021 uitbreiden.

De VAL stelt € 1000,- per ha beheervergoeding beschikbaar. De kosten voor het zaaien en het zaad worden door de gemeente Montferland vergoed. Wellicht dat er na 2021 een mogelijkheid is om de aangelegde akkerranden onder de ANLB-regeling (Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer) te brengen, zodat de akkerranden ook de komende jaren in het gebied aanwezig blijven.

Wilt u een perceel of een deel hiervan beschikbaar stellen voor dit project, of heeft u vragen of opmerkingen, neem dan contact op met onze coördinator Robert Boevink.

Verhuizing

Munstermanstraat

Oude Yssel

Zoals wij al hebben laten weten, hebben wij plaats gemaakt voor nieuwbouw van woningen aan de Berkenlaan. Sinds 19 oktober houden wij kantoor aan de Munstermanstraat 6 in Silvolde. Dit is in het oude pand van Instromet.

Wij hebben van diverse leden al een reactie ontvangen dat ze graag willen komen kijken naar ons nieuwe kantoor. Helaas is dit door corona niet mogelijk en is ons kantoor alleen na een telefonische afspraak open.

Hopelijk kunnen wij jullie door onderstaande foto's een beetje een indruk van ons kantoor geven. Wij hopen dat wij jullie snel weer kunnen ontvangen.

De foto's aan de wand zijn gemaakt door Rob Geerts. Wij zijn hier erg blij mee.

Rob, bedankt dat we jouw foto's hiervoor mochten gebruiken!

Contact

VAL Oude IJssel
Munstermanstraat 6
7064 KA SILVOLDE
Telefoon: 0315 – 63 00 02

Robert Boevink (coördinator)
Telefoon: 06 – 27 25 03 09

E-mail: info@val-oudeijssel.nl
Website: www.val-oudeijssel.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/valoudeijssel>

Lid worden?

Via onze website kunt u zich aanmelden als lid van de VAL. Ook kunt u direct contact opnemen met onze secretaris Vincent Heuthorst.
E-mail: secretaris@val-oudeijssel.nl

Tips en trucks?

Verbeterpunten,
vragen of leuke
ideeën voor de
nieuwsbrief? Wij
horen het graag!